

Interpellationssvar
Till Anna Hrdlicka (L)
Gällande Fårösunds skola

Anna Hrdlicka (L) har inkommit med en interpellation med en rad frågor utifrån barn- och utbildningsnämndens beslut att behålla båda högstadierna på norra Gotland:

1. Vilka förslag har BUNO och socialdemokraterna för att kunna behålla två högstadieskolor på norr?

I den utredning som utbildnings- och arbetslivsförvaltningen genomfört framkommer en rad förslag som vi anser bör övervägas:

- Förstärkt studieerbjudande till fler obehöriga lärare som läser till ämneslärare. Att stödja medarbetarnas utveckling är en av de huvudstrategier som SKR tagit fram för att möta kompetensförsörjningsutmaningen i välfärden. SKR lyfter stöd vid kompetens- och behörighetsgivande studier som en strategi när kommuner behöver anställa obehöriga lärare. Förvaltningen ser positivt på satsningar för att få fler att utbilda sig till ämneslärare. Det finns ett samband mellan andelen behöriga lärare och distans till närmaste lärosäte. Gotland saknar ämneslärarutbildning vilket påverkar öns samtliga högstadieskolor. Förvaltningen undersöker dock gärna olika alternativ att få ett närmare samarbete med ämnesutbildningarna.
- Erbjud lönetillägg, bonus eller försteläraryupdrag till ämneslärare som tar tjänst på norra Gotland. Det finns flertalet exempel på kommuner som erbjuder lönetillägg som en lösning på sina rekryteringsutmaningar. Detta går att jämföra med att för att attrahera sommarvikarier till äldreomsorgen erbjuder Region Gotland som en tillfällig insats en bonus på upp till som mest 10 000 kronor. Bonus för Visby är 5000 kronor och för landsbygden 10 000 kronor.
- Bränsletillägg eller leasingkostnad. Kompensation för eventuella utökade kostnader vid pendling kan öka benägenheten att pendla.
- Strategisk omflyttning av lärare. I ämnen där det finns flera behöriga lärare på den ena skolan och ingen behörig på den andra skolan skulle det vara möjligt för arbetsgivaren att flytta lärare.
- Samordna tjänster på Fårösundsskolan och Solklintskolan. Sammanställningen av ämnesbehörigheten i åk 7–9 på Fårösundsskolan respektive Solklintskolan indikerar att det kan finnas samordningsmöjligheter när det gäller ett antal ämnen. Det kan leda till att fler ämnesbehöriga lärare kan undervisa relativt få elever totalt sett. Det kan också öka möjligheterna till heltidstjänster inom behöriga ämnen och att lärare får fler kollegor att samarbeta med.

- Organisatoriska lösningar.
Huvudregeln är att undervisningen i grundskolan ska bedrivas som närundervisning. I utmanande lägen kan skolor behöva se på alternativa lösningar.
- Fjärrundervisning.
Fjärrundervisning definieras i skollagen som interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elever och lärare är åtskilda i rum men inte i tid. Fjärrundervisning får endast genomföras om det inte finns någon behörig lärare eller i vissa fall annan lämplig person att tillgå inom huvudmannens skolenhet eller om elevunderlaget är otillräckligt. Fjärrundervisning får enligt skolförordningen inte vid något tillfälle användas mer än 25 procent av undervisningstiden. Elever som deltar i fjärrundervisning ska göra det i lokaler som skolenheten disponerar. I grundskolan ska det finnas en lämplig handledare närvarande där eleverna befinner sig och som på plats kan säkerställa att eleverna får en god och lugn arbetsmiljö. Handledaren kan också bistå fjärrläraren i undervisningen och bidra till att undervisningen håller en hög kvalitet.

I beslutet pekas på dessa förslag och att öka graden av samordning mellan skolorna genom tjänsteplanering utifrån behörighet med möjlighet både till fjärrundervisning och förflyttning av både elever och personal mellan skolorna vissa dagar.

2. Anser BUNO att beslutet kommer att kunna genomföras, dvs att två högstadieskolor ska bli kvar på norr trots att förvaltningen pekar på ansträngd ekonomi?

Bakgrunden till uppdraget och utredningen gällande högstadieskolorna på norra Gotland var inte ekonomiska skäl utan att säkra kvaliteten i undervisningen. Det förvaltningen har pekat på i utredningen är inte en ansträngd ekonomi utan utmaningar med att rekrytera behöriga lärare och därmed att upprätthålla kvaliteten i undervisningen.

Tvärtom visar utredningen att en sammanslagning är förenat med en rad kostnader. Framför allt skulle skolskjutskostnaderna öka.

Om Fårösundsskolans elever åk 7-9 skulle flytta till Solklintsskolan behövs tre extrabussar samt taxi för vissa elever enligt riktlinjen att restiden endast i undantagsfall ska överskrida 60 min. Kostnad för morgon- och eftermiddagstur 178 skoldagar per läsår; summa alla tre bussar: 2 812 800 kronor. Taxikostnad för elever på Fårö, 4 taxibilar till och från Broa ca 535 000 kronor per läsår (60 minuter restid klaras ej ändå). Summa: 3 347 800 kronor.

Om Solklintsskolans elever åk 7-9 skulle flytta till Fårösundsskolan behövs tre extrabussar samt taxi för vissa elever om skolskjutsriktlinjens krav kring restiden ska uppfyllas om att endast i undantagsfall överskrida 60 minuter. Kostnad för morgon- och eftermiddagstur 178 skoldagar per läsår; summa alla tre bussar: 2 881 864 kronor. Taxikostnad för fem elever i två taxibilar: 138 300 kronor. Summa: 3 020 164 kronor.

Lokalhyran för Fårösundsskolan alternativt Soklintsskolan skulle även bli oförändrad då det är svårt att hyra ut enstaka klassrum.

Att samla högstadieläverna på norra Gotland i Fårösundsskolan skulle med största sannolikhet även fordra investeringar i lokalerna.

3. Vilka besparingar ser BUNO att det måste göras på öns andra skolor för att behålla två högstudier på norr?

Som sagt; bakgrunden till uppdraget och utredningen gällande högstadieskolorna på norra Gotland var inte ekonomiska skäl utan att säkra kvaliteten i undervisningen.

En sammanslagning av högstadieskolorna på norra Gotland skulle dock kunna spara ungefär 1,7 miljoner i fördelning av landsbygdsstöd till skolorna enligt nuvarande modell. Barn- och utbildningsnämnden har äskat kompensation för strukturbidrag till kommande budgetberedning.

4. Anser BUNO två mindre högstudier med (potentiellt) delat lärarkollegium kommer att stärka eller försvaga möjligheten att rekrytera lärare?

Den kompetensförsörjningsutmaning i skolan som vi står inför, inte bara på Gotland utan i hela landet, kommer att kräva att vi arbetar på nya sätt, som exempelvis att dela tjänster eller rentav delat lärarkollegium mellan skolor.

Som nämnts ovan så indikerar sammanställningen av ämnesbehörigheten i åk 7–9 på Fårösundsskolan respektive Solklintsskolan att det kan finnas samordningsmöjligheter när det gäller ett antal ämnen. Det kan innebära att lärare kan undervisa i samma ämne eller ämnen på fler än en skola snarare än att kombinera flera olika ämnen i sin undervisning för att få ihop till en heltidstjänst. Det kan öka möjligheterna till heltidstjänster inom behöriga ämnen och att lärare får fler kollegor att samarbeta med.

Västergarn 2024-04-25

Oscar Lindster (S) ordförande barn- och utbildningsnämnden